

Raad voor Rechtsbijstand

Mr. W. Nass
Postbus 420
5600 AK Eindhoven

Besluit op bezwaarschrift

BESTUUR RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

Gezien het bezwaarschrift tegen het besluit van het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad), om bezwaarde niet in te schrijven voor het rechtsgebied "Personen- en Familierecht".

Gezien het advies, nummer 2012 CK/30, dat de Commissie voor Bezwaar op 14 maart 2013 aan de Raad voor Rechtsbijstand heeft uitgebracht, welk advies hierbij is gevoegd en waarvan de gronden hier worden overgenomen.

BESLUIT:

Het bezwaar ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing te handhaven.

18 maart 2013,

namens het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand tekent,

drs. J. Wijkstra
directeur bedrijfsvoering

Rechtsmiddel:

Tegen dit besluit kan door de belanghebbende binnen zes weken na de datum van verzending van het besluit beroep worden aangetekend bij de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank Oost-Brabant, Postbus 90125, 5200 AM 's-Hertogenbosch.

Bijlage

Centraal kantoor Utrecht

Groeselaan 15 • 3521 BJ Utrecht

Postbus 24080 • 3502 MB Utrecht

Tel. 088-787 10 00 • Fax 088-787 10 90

Internet www.rvr.org

ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR BEZWAAR AAN DE RAAD VOOR RECHTSBIJSTAND

bezwaarnummer : 2012/ck/30
bezwaarde : mr. W. Nass

Aanduiding onderwerp van bezwaar

Het besluit van het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand (hierna: de Raad), om bezwaarde niet in te schrijven voor het rechtsgebied "Personen- en Familierecht" omdat hij niet voldoet aan de door de Raad in de Inschrijvingsvoorwaarden 2012 opgenomen deskundigheidseisen, waardoor vanaf 1 januari 2013 aan bezwaarde geen toevoegingen op dit rechtsgebied zullen worden verstrekt omdat die vanaf dan alleen nog worden verstrekt aan de advocaten die voor deze specialisatie zijn inschreven.

Ontstaan en verloop van de bezwaarprocedure

Bij brief van 19 september 2012 heeft mr. W. Nass (hierna: bezwaarde) bezwaar gemaakt tegen het hierboven omschreven besluit.

Dit bezwaar is op 18 december 2012 behandeld ter zitting van de Commissie voor Bezwaar van de Raad, bestaande uit: mr. M.A.M. Vaessen, fungerend voorzitter, mr. C. Ketelaars en mr. A.T. van den Boezem-Beekhoven, leden en mr. C.W. Wijnstra, secretaris.

Bezwaarde heeft ter zitting zijn bezwaren mondeling toegelicht.

De bezwaren

Bezwaarde stelt dat het besluit berust op een regeling die niet kan worden aangemerkt als een wet in formele zin en kan worden getoetst aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De regeling is strijdig met algemene beginselen van behoorlijk bestuur, omdat zowel de basisopleiding als de entreetoets bedoeld zijn voor advocaten die nog nooit zaken op het rechtsgebied personen- en familierecht hebben behandeld en niet voor advocaten die in een jaar of andere periode niet het vereiste aantal toevoegingen hebben behandeld. De regeling komt neer op een sanctie.

Op de zitting heeft bezwaarde nog naar voren gebracht dat de raad weliswaar een zekere vrijheid heeft om regels te stellen, maar de consequentie is nu dat ervaren advocaten helemaal gelijk worden gesteld met onervaren advocaten. Er is sprake van ongelijke gevallen; die kunnen dus niet gelijk worden behandeld. Een algemeen verbindend voorschrift dat geen formele wet is, kan worden getoetst aan algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dit volgt ook uit een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep van 16 september 2009 (LJN BJ9330). Als bezwaarde de opleiding zou gaan volgen en vervolgens niet voldoende zaken te behandelen zou krijgen, zou dit achteraf voor niets zijn geweest. Bezwaarde heeft dit jaar op het rechtsgebied "Personen- en Familierecht" acht punten behaald; hij doet zo af en toe ook betalende zaken, maar niet genoeg om aan het gewenste minimum aantal te komen.

Regelgeving

De inschrijving van advocaten is geregeld in artikel 14 Wet op de Rechtsbijstand (hierna: Wrb); artikel 15 Wrb regelt op welke punten de Raad inschrijvingsvoorwaarden kan stellen. Volgens vaste jurisprudentie is de Raad bevoegd deskundigheidseisen te stellen voor specifieke rechtsgebieden.

Vanaf 2012 stellen de Inschrijvingsvoorwaarden dat vanaf 1 juli 2012 deskundigheidseisen gelden voor de specialisatie personen- en familierecht. Vanaf 1 januari 2013 wordt getoetst op de aanwezigheid van de specialisatie. (art. 6f en bijlage 3).

In de E-nieuwsbrief 3 van 11 april 2012 heeft de Raad de invoering van het nieuwe specialisme aangekondigd en een overgangsregeling bekend gemaakt. Deze houdt in dat geen basisopleiding hoeft te worden gevolgd indien de advocaat:

- in het afgelopen jaar minimaal tien toevoegingen op het terrein van het personen- en familierecht heeft behandeld;
- verklaart vijf opleidingspunten per jaar te behalen;
- tien toevoegingen per jaar gaat behandelen op dit rechtsterrein;
- en hij bereid is de gedragscode voor advocaten in het personen- en familierecht te hanteren.

Beoordeling

Niet in geschil is dat bezwaarde niet voldoet aan de door de Raad vanaf 1 juli 2012 gestelde inschrijfvoorwaarden. De zaak gaat mede om de vraag of bezwaarde onder de overgangsregeling dient te vallen.

Wat betreft het betoog dat de gehele regeling – de overgangsregeling daaronder begrepen, zo begrijpt de Commissie - strijdt met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en derhalve onverbindend is, wordt het volgende overwogen.

De Inschrijvingsvoorwaarden advocatuur van de Raad worden volgens vaste jurisprudentie opgevat als algemeen verbindende voorschriften.

Een dergelijk niet door de formele wetgever gegeven voorschrift kan onverbindend zijn en in verband daarmee kan de vaststelling en uitvoering daarvan onrechtmatig zijn op de grond dat sprake is van willekeur in die zin dat het desbetreffende overheidsorgaan, in aanmerking genomen de belangen die aan dit orgaan ten tijde van de totstandbrenging van de Inschrijvingsvoorwaarden bekend waren of behoorden te zijn, in redelijkheid niet tot het desbetreffende voorschrift is kunnen komen.

Bij de beoordeling door de rechter heeft deze niet tot taak om de waarde of het maatschappelijk gewicht dat aan de betrokken belangen moet worden toegekend, naar eigen inzicht vast te stellen, omdat zowel de aard van de wetgevende functie als de positie van de rechter in ons staatsbestel, zoals deze mede in artikel 11 Wet Algemene Bepalingen tot uiting komt, meebrengen dat de rechter bij deze toetsing terughoudendheid moet betrachten (vgl. LJN: AT9708, Raad van State , 200408565/1).

Niet kan worden geoordeeld dat de Raad, in aanmerking nemend de belangen die aan hem ten tijde van de totstandkoming van de Inschrijvingsvoorwaarden bekend waren of behoorden te zijn, niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten om van het rechtsgebied "personen- en familierecht" een specialisatie te maken met eigen deskundigheidsvereisten. De wetgever heeft het in de Wrb immers mogelijk gemaakt dat voorwaarden worden gesteld aan de deskundigheid van de advocaat op bepaalde rechtsgebieden. Op basis daarvan heeft een werkgroep bestaande uit leden uit de rechtspraak, advocatuur, mediators, het Ministerie van Justitie en de Raad voor Rechtsbijstand voorstellen gedaan over de gebieden waarop deskundigheidsvoorwaarden gesteld zouden moeten worden en welke deze voorwaarden dan zouden moeten zijn. De Raad heeft deze voorstellen opgenomen in de Inschrijvingsvoorwaarden.

Gelet op de aan de Raad opgedragen taak terzake van het stellen van voorwaarden welke de kwaliteit van de door de overheid gefinancierde rechtsbijstand bevorderen, kan niet worden gezegd dat de Raad door het stellen van voornoemde deskundigheidseisen op kennelijk onredelijke wijze invulling heeft gegeven aan het bepaalde in artikel 15 van de Wrb.

De conclusie is dan ook dat de regeling als zodanig niet in strijd kan worden geacht met het verbod van willekeur of enig ander algemeen beginsel van behoorlijk bestuur; zij kan dus niet om die reden als onverbindend worden beschouwd. Hetzelfde geldt voor de overgangsregeling. Uit hetgeen bezwaarde daaromtrent heeft aangevoerd kan niet worden afgeleid dat die regeling tot willekeurige beslissingen leidt of anderszins tot onbillijke uitkomsten. De enkele omstandigheid dat de regeling voor sommige advocaten (waaronder bezwaarde) ertoe leidt dat zij niet langer zaken op dit rechtsgebied kunnen doen, is daartoe te mager omdat dit nu eenmaal inherent is aan het stellen van voorwaarden.

Nu niet in geschil is dat bezwaarde niet voldoet aan de criteria van de overgangsregeling, kan hij ook daaraan geen aanspraken ontleen.

Conclusie en advies

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, adviseert de Commissie voor Bezwaar aan de Raad voor Rechtsbijstand om:

het bezwaar ongegrond te verklaren.

Voorzitter : mr. M.A.M. Vaessen
Datum : 14 maart 2013

